

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1142

1.12.2021

Storebrand Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Forsikring gått til opphør grunnet manglende betaling? – benådning? – fal. § 5-2.

Sikrede tegnet bygningsforsikring på sitt fritidshus den 16.12.19. Huset ble totalskadet i brann den 16.11.20. Selskapet avviste å dekke skaden under henvisning til at forsikringsavtalen var utløpt på skadetidspunktet grunnet manglende betaling av forsikringspremie. Selskapet hadde sendt ut et premiekrav den 25.4.20 for perioden 1.6. –1.7.20. Da denne fakturaen ikke ble betalt, sendte selskapet ut en purring med varsel om oppsigelse av forsikringen den 16.6.20. Sikrede anførte at varselet ikke kom frem til han grunnet adresseendring. I tillegg viste sikrede til at han etter en ulykke hadde nedsatt funksjonsevne og utfordringer med å gjennomføre betalinger. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig da forsikringen var opphørt på skadetidspunktet. Nemnda kom videre til at det ikke var grunnlag for å benytte benådningsbestemmelsen.

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningskrav etter husbrann og spørsmålet om forsikringen var gått til opphør grunnet manglende betaling, jfr. fal. § 5-2.

Sikrede tegnet bygningsforsikring på sin fritidsbolig i selskapet den 16.12.19. Det var avtalt månedlig premiebetaling. Grunnet manglende betaling av premiekrav for perioden 1.3.–1.4.20, ble forsikringsavtalen avsluttet den 3.4.20. Sikrede var i kontakt med selskapets kundesenter den 21.4.20, og selskapet besluttet å gjenopprette avtalen av hensyn til sikrede. Reaktivert forsikringsbevis for perioden 3.4.20–1.12.20 ble så sendt til sikrede.

Selskapet sendte et samlet premiekrav til sikrede for perioden 1.3.–1.6.20, ettersom sikrede fortsatt skyldte premie for mars og april. Fakturaen ble utstedt den 22.4.20, og kravet lød på kr 3 507.

Selskapet sendte så et premiekrav den 25.4.20 for perioden 1.6.–1.7.20. Kravet lød på kr 1 169.

Da de to ovennevnte fakturaene ikke ble betalt, sendte selskapet ut to purringer den 16.6.20 til sikredes adresse A. Den ene purringen gjaldt for perioden 1.3.–1.6.20, mens den andre gjaldt perioden 1.6.–1.7.20. Av begge purrebrev fremgikk følgende varsel om opphør av forsikringen:

Tidligere utsendt faktura er ikke betalt, og vi ber om at purringen betales snarest.

Vi gjør særskilt oppmerksom på at vårt forsikringsansvar opphører dersom premien ikke betales innen 03.07.2020 kl. 00.00.

Sikrede betalte den førstnevnte purrefakturaen den 23.6.20. Grunnet manglende betaling av den andre purringen, besluttet selskapet å avslutte forsikringsavtalen på nytt. Inkassovarsel og opphørsbrev ble sendt til adresse A den 11.7.20.

Selskapet hevder å ha fått opplyst adresseendring via Folkeregisteret til adresse B den 22.6.20.

Sikredes fritidsbolig brant ned og ble totalskadet den 16.11.20.

Selskapet avviste å dekke skaden under henvisning til at forsikringsavtalen var utløpt på skadetidspunktet.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 24.2.21.

Sikrede anfører at selskapet er ansvarlig for å dekke skaden på fritidsboligen. Sikrede har ikke mottatt varselet om opphør. Varselet ble sendt til adresse A den 16.6.20, til tross for at adressen ble endret den 11.6.20. Sikrede har fremlagt bekreftelse på at adressen ble endret fra denne datoen. Selskapet har ikke varslet om opphør korrekt etter fal. § 5-2. Forsikringen var dermed fortsatt gjeldende på skadetidspunktet.

Selskapet har ikke ført noe bevis for at den aktuelle purring er sendt av selskapet og mottatt av sikrede. Det er vanskelig for sikrede å føre bevis for at han ikke har mottatt noe. Det er derfor opp til den som har sendt et kravsbrev å innrette seg med forholdsregler som sikrer bevis for at brevet er sendt, jf. eksempelvis RG-1995-1252. I denne saken foreligger ingen slik dokumentasjon.

Selskapet bruker betalingen av den ene fakturaen som ble sendt den 16.6.20 som argument for at også den andre purringen må være mottatt av sikrede. Dette er vanskelig å forstå. Tvert imot så viser jo dette at sikrede kun har mottatt én faktura og betalt denne. Det ville jo vært totalt meningsløst – hvis han hadde mottatt begge – å bare betale den ene slik at forsikringen likevel opphører.

Selskapet hevder at det ikke har mottatt adresseendring før den 22.06.20, altså etter at varselet om opphør angivelig ble sendt, men har ikke fremlagt noen dokumentasjon som underbygger dette.

Før sikrede mottok opphørsmeldingen, ble han ikke kontaktet på andre måter av selskapet, f.eks. pr. e-post eller telefon. Banken, som har pant i den aktuelle eiendommen, har heller ikke mottatt varsel om opphør av forsikringen. Sikrede har nedsatte kognitive funksjoner som følge av en ulykke og har derfor redusert hukommelse. Selskapet er kjent med dette, og det er også kjent med sikredes tidligere utfordringer med hensyn til å få gjennomført betalinger.

Det må stilles krav om at det varsel som skal gis etter § 5-2 (1) er avgitt på en forsvarlig måte. Da må kunnskap om sikredes helsetilstand og tidligere historikk rundt kommunikasjon vektlegges.

Selskapet avviser ansvar for å dekke skaden og anfører at forsikringen var opphørt på skadetidspunktet. Selskapet har ikke overtrådt bestemmelsen i fal. § 5-2. Selskapet fikk opplyst adresseendring via Folkeregisteret til adresse B først den 22.6.20. Selskapet sendte ut purring med varsel om oppsigelse den 16.6.20, altså før det fikk kunnskap om adresseendringen. Det faktum at sikrede foretok en innbetaling av den ene purringen som ble sendt den 16.6.20, bekrefter at sikrede også må ha mottatt den andre purringen (som denne saken gjelder) som ble sendt denne datoen.

Forsikringen dekker skade inntruffet i forsikringstiden. Dette fremgår av forsikringsbeviset. Forsikringen gjelder bare for skade som inntreffer i den tid. Skaden skjedde over fire måneder etter at forsikringsforholdet var avsluttet.

Når det gjelder å varsle panthaver om at forsikringen er opphørt, så har ikke selskapet noen plikt til dette. Dette på grunn av panthavergarantiordningen og dens funksjon i saker hvor låneinstitusjoner har pant i bolig.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om forsikringen er opphørt på skadetidspunktet.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Etter fal. §§ 5-1 og 5-2 plikter selskapet å sende sikrede to brev før forsikringen opphører som en følge av manglende betaling. Det første brevet, premievarselet, skal ha en betalingsfrist på minst én måned. Hvis premien ikke blir betalt innen fristen, skal selskapet sende ut annet premievarsel (purring/påminnelse). Purringen skal ha en betalingsfrist på minst 14 dager. Det må fremkomme på en klar måte av purrebrevet at forsikringen opphører dersom premien ikke blir betalt innen fristen. Hvis selskapet ikke mottar full betaling av premien innen den sistnevnte frist, vil forsikringen opphøre.

Den første fakturaen på kravet som denne saken gjelder ble sendt den 25.4.20. Betalingsfristen var 1.6.20, dvs. godt over én måned etter at fakturaen ble sendt.

Grunnet manglende betaling sendte selskapet ut en purring den 16.6.20 med betalingsfrist 3.7.20, altså over 14 dager senere.

Begge fakturaene ble sendt til den adressen som selskapet hadde registrert i sine systemer. Selskapet mottok ikke melding om adresseendring før den 22.6.20.

Sikrede anfører at han ikke har mottatt den aktuelle purringen fordi han har byttet adresse. Utgangspunktet er at sikrede har ansvaret for å påse at selskapet har rett adresse, og også risikoen for mottak av post, se vedlagte nemndsavgjørelse **2020-521** hvor nemnda også fastslår at:

Det avgjørende i forhold til fal. §§ 5-1 og 5-2 er for øvrig hvorvidt betalingsvarslene er sendt av selskapet.

Sikrede har ikke dokumentert at selskapet er anmodet om å forholde seg til en annen adresse før den 22.6, altså 6 dager etter at den aktuelle purringen var sendt.

Til dette kommer at sikrede betalte fakturaen for perioden 1.3.–1.6., som ble sendt samme dato og til samme adresse som den ubetalte fakturaen/purringen. Dette tilser at også purringen som denne saken gjelder ble mottatt av sikrede.

Slik sekretariatet vurderer ovennevnte, synes selskapet å ha overholdt varslingsreglene i fal. §§ 5-2 jf. 5-1. Selskapet plikter i utgangspunktet ikke å varsle sikrede utover dette.

Sikrede har anført at betalingsmisligholdet skyldtes nedsatt hukommelse/funksjonsevne som følge av en ulykke. Det neste spørsmålet er således om benådningsbestemmelsen i fal. § 5-2 annet ledd derfor bør komme til anvendelse. Det er ikke opplyst om når ulykken skjedde, men ut ifra sakens dokumenter forstår vi det slik at den fant sted før den første gangen forsikringen gikk til opphør, altså før den 3.4.20. Etter fal. § 5-2 annet ledd gjelder følgende:

Godtgjøres det at forsikringstakeren ikke har kunnet betale før fristens utløp på grunn av uforutsette hindringer som ikke kan bebreides forsikringstakeren, løper selskapets ansvar i inntil tre måneder etter utløpet av fristen.

Sekretariatet bemerker at bestemmelsen er en snever unntaksregel tiltenkt de spesielle situasjoner hvor det vil virke urimelig å håndheve betalingsfristen i første ledd fullt ut, slik det fremgår av forarbeidene, jf. Ot.prp. nr. 49 (1988-89) s. 73, samt tidligere nemndspraksis. I forarbeidene nevnes akutt sykdom som et eksempel på en slik uforutsett hindring som loven krever. I foreliggende sak dreier det seg om sykdom/nedsatt funksjonsevne som følge av en ulykke som fant sted lenge før varselet om opphør ble utsendt.

Sekretariatet ser ikke bort ifra at sikrede kan ha vært ute av stand til å betale regninger og ivareta andre forpliktelser, og at dette kan være årsaken til at han ikke betalte det aktuelle kravet innen fristen. Det er ikke fremlagt noe dokumentasjon på omfanget av sikredes lidelse i denne saken. Sekretariatet kan heller ikke se at det er dokumentert at sikredes lidelse faktisk var årsaken til betalingsunnlåtelsen i dette tilfellet. Videre fremkommer det heller ikke at lidelsen var av en slik akutt karakter som forarbeidene synes å forutsette, eventuelt at lidelsen akutt og uforutsett forverret seg rundt tidspunktet da opphørsvarselet ble sendt. Det ses derfor ikke tilstrekkelige holdepunkter i den foreliggende dokumentasjon for at benådningsbestemmelsen bør få anvendelse her. Til støtte for vår vurdering viser vi til nemndsavgjørelse **FSN 7228**, hvorfra følgende sitat hitsettes:

Det er opplyst at klager siden 2000 har slitt med betydelige helsemessige problemer, så vel fysisk som psykisk. Nemnda finner det imidlertid ikke sannsynliggjort at det på den tid varsel om opphør etter FAL § 5-2 ble mottatt eller i den nærmeste tiden før eller etter dette inntraff en forverring som kan forklare betalingsmisligholdet.

Når det gjelder varsel til panthaver om at forsikringen er opphørt, så har ikke selskapet noen plikt til dette.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).